

ROZVOD

1

© Zdeňka Králíčková, 2007

2

PRAMENY

- hmotněprávní
 - zák. č. 94/1963 Sb.,
o rodině
 - zák. č. 91/1998 Sb.
tzv. velká novela
- procesněprávní
 - zák. č. 99/1963 Sb.,
občanský soudní
řád

3

OBECNÁ ÚPRAVA § 24 ZOR

- princip: kvalifikovaný rozvrat
- soud zjišťuje kvalifikovaný rozvrat
- soud zjišťuje příčiny kvalifikovaného rozvratu
- na rozvod není právní nárok
- rozvod znamená pouze změnu statusu

4

kvalifikovaný rozvrat

- § 24 odst. 1 ZOR
- „Soud **může** ... **rozvést** ...
 - manželství tak **hluboce** a **trvale rozvráceno**,
 - ... **nelze** očekávat **obnovení manželského soužití**; ...
- objektivní stav

5

příčiny rozvratu

- § 24 odst. 1 in fine ZOR
- „... bere přitom v úvahu příčiny rozvratu manželství.“
- aby mohly být příčiny rozvratu vzaty v úvahu a uvedeny v odůvodnění rozsudku, musí být zjištěny
- příčiny: objektivní i subjektivní

6

ROZVOD S KLAUZULÍ PROTI TVRDOSTI - § 24b ZOR

- „Návrhu na rozvod ...soud nevyhoví ...“
- kvalifikovaný nesouhlas žalovaného:
 - na rozvratu manželství se porušením manželských povinností převážně nepodílel
 - rozvodem by mu byla způsobena zvlášť závažná újma
 - mimořádné okolnosti svědčí ve prospěch zachování manželství
- ochrana před rozvodem není absolutní
 - odluka alespoň tři roky
 - ochrana ve sféře majetkové: výživné, SJM

7

TZV. SMLUVENÝ ROZVOD § 24a ZOR

- „Soud **nezjišťuje** příčiny rozvratu a manželství **rozvede ...**“
- příčiny rozvratu se netvrdí a nedokazují
- kvalifikovaný rozvrat se presumuje
- na rozvod je právní nárok
- důsledky rozvodu:
 - nejen statusové,
 - ale komplexní a konečné vypořádání

8

předpoklady tzv. smluveného rozvodu

- manželství v délce 1 roku
- odluka v délce 6 měsíců
- shoda nejen o rozvodu (žaloba a souhlas),
- ale i o vypořádání (smlouva):
 - majetku (SJM)
 - bydlení
 - a fakultativně stanovení výživného rozvedeného manžela

9

Rozvod rodičů s nezletilými dětmi

- § 25 ZOR
 - relativní zákaz rozvodu
 - dokud soud píše o nezletilé nerozhodne o úpravě poměrů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu
 - výchova, výživa, styk
 - dítě je účastníkem řízení, musí být zastoupeno kolizním opatrovníkem
 - lze spojit s řízením dle § 50 ZOR (odluka rodičů)
- § 24 odst. 2 ZOR
 - absolutní zákaz rozvodu
 - klauzule proti tvrdosti
 - rozpor se zájmy nezletilých dětí daný zvláštními důvody
 - musí uvádět žalovaný manžel - rodič rozvodu se bránící
 - dítě není účastníkem řízení o rozvodu, není zastoupeno kolizním opatrovníkem

10

výchova § 26 ZOR

- individuální
- společná
- střídavá
- výchovná způsobilost rodiče
- zájem rodiče
- zájem dítěte
- kontinuita výchovy

11

výživa § 85 a násl. ZOR

- zásady:
 - právo dítěte na stejnou životní úroveň jako rodiče
 - nikoli spotřební charakter (úspory)
 - rodič zaměstnanec
 - rodič podnikatel
 - domněnka příjmu
 - teaurace výživného
 - rodič nezaměstnaný
 - rodič ve výkonu trestu
 - rodič sociálně potřebný

12

styk § 27 ZOR

- právo dítěte na kontakt s oběma rodiči
 - fakultativní
 - omezení
 - zákaz
- právo dítěte na kontakt s prarodiči a sourozenci
- bránění ve styku
 - opakované a bezdůvodné
 - změna poměrů a nové rozhodnutí

13

PROCESNÍ ASPEKTY ROZVODU

- řízení sporné
- žaloba: jeden z manželů
- strany: manželé
 - žalobce a žalovaný
- příslušnost: § 88 c) o.s.ř.
- vyloučeny mimořádné opravné prostředky

14

Procesní aspekty rozvodu rodičů s nezletilými dětmi

- rozhodování o úpravě poměrů nezletilých dětí pro dobu po rozvodu
- § 176 o.s.ř.
- řízení nesporné
- návrh: rodiče dítěte, ex offo
- účastníci: rodiče a dítě
 - „zůstáváme rodiči“ – § 24a ZOR: obligatorní dohoda
 - participační práva dítěte
 - kolizní opatrovník
- příslušnost: § 88 a) o.s.ř.
- účinnost: právní moc rozsudku o rozvod

15

DŮSLEDKY ROZVODU

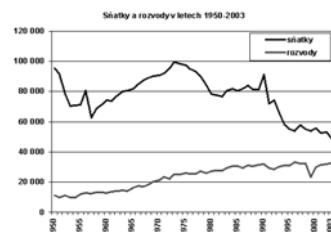
- statusové
 - § 24, 24b, 24a
- majetkové
 - § 24a:
rozvod = komplexní a konečné řešení
 - § 24, § 24b
nutnost následného majetkového vypořádání

16

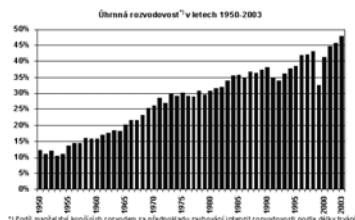
vybrané statistické údaje

- Český statistický úřad ➤ www.czso.cz

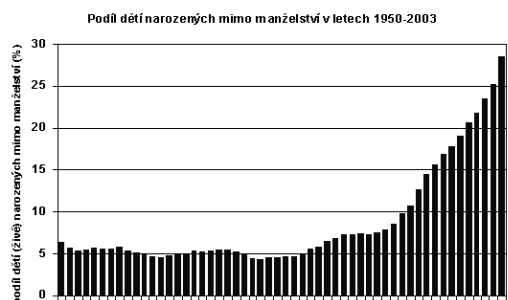
17

18

19

20

... de lege ferenda

rodinné právo jako součást nového
občanského zákoníku
část II.

➤ www.justice.cz

21

ROZVOD dle návrhu

- princip: kvalifikovaný rozvrat (§ 622/1)
- zjišťování příčin
- návrh jednoho nebo obou manželů
- klauzule proti tvrdosti (§ 622/2)
- doporučení mediace (§ 623/2)
- tzv. smluvený rozvod (§ 624)
 - bez zjišťování rozvratu a jeho příčin
 - společný návrh manželů nebo návrh jednoho a připojení se druhým z nich
 - 1 rok manželství, odluha 6 měsíců
 - smlouvy: majetek, bydlení a výživné nesvéprávné děti

22